СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Слави Петров Димитров - член на научното жури

съгласно Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“

№ РД-38-443/18.7.2025 г.

Настоящето становище е относно дисертационния труд на Кирил Иванов Николов, който е задочен докторант към катедра „Социално-икономическа география“ на СУ „Св. Климент Охридски” и е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Темата на дисертацията е: „Конфесионално развитие на България от Освобождението до днес - географско разпространение, взаимоотношения между отделните конфесии в страната, проблеми и перспективи“.

Процедурата е в професионално направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата – Миграции и бежански вълни). Структурно обучаващо звено: катедра „Социално-икономическа география“, СУ „Св. Климент Охридски”.

1. Данни за докторанта

Кирил Иванов Николов е роден на 12.05.1994 г. в град Сандански. През 2013 г. завършва Земеделска професионална гимназия „Климент Тимирязев”, гр. Сандански. През 2017 г. завършва бакалавърска степен по „География“ а през 2019 г. магистърска степен по Регионално развитие и управление в Софийски университет “Св. Климент Охридски“.

Кирил Николов има професионална кариера в сферата на образованието. Последователно е учител в: Софийска професионална гимназия по електроника „Джон Атанасов”; 9 ФЕГ „Алфонс дьо Ламартин”; 134 СУ. „Димчо Дебелянов”; НПМГ „Акад. Любомир Чакалов”. От 24.03.2022 г. е асистент в катедра “Социално-икономическа география”, ГГФ на СУ “Св. Климент Охридски“.

2. Данни за докторантурата

Кирил Иванов Николов е зачислен със заповед № РД-20-836 от 15.04.2022 г., като докторант в задочна форма на обучение по професионално направление 4.4. Науки за земята, докторска програма (География на населението и селищата - Миграции и бежански вълни). За научен ръководител е определен доц. д-р Георги Костадинов Бърдаров. Темата на дисертацията е: „Конфесионално развитие на България от Освобождението до днес –

географско разпространение, взаимоотношения между отделните конфесии в страната, проблеми и перспективи“.

След полагането на докторантските минимуми и окончателното завършване на дисертационния труд, докторантът е отчислен и насочен за публична защита. Не са установени нарушения съгласно законовите държавни разпоредби.

В обявената процедура и съгласно заповед № РД-38-443/18.7.2025 г. съм определен за член на Научното жури. На неговото заседание проведено на 21.07.2025 г. съм определен да изготвя становище.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд е с обем от 190 страници. Изложението се състои от увод, четири глави, заключение, използвана литература, списък с абревиатури и съкращения. В списъка на използваната литература са включени 162 източника, от които 137 на кирилица и 25 на латиница. Отделно са включени 25 авторски картографски фигури и 5 таблици. Разработеният обем позволява пълно развитие на изложението и представяне с достатъчни графични средства.

Спазени са главните методически изисквания към научния труд, в т. ч. - точни формулировки на обект, предмет, цел и задачи, обосновка на актуалността, изяснена терминология, методика на изследването и заключение.

Дисертационният труд на докторант Кирил Николов е интердисциплинарен с оригинална и много актуална тематика.

Авторефератът отговаря на съдържанието на разработката и представя най-съществените черти на дисертационния труд.

4. Научни приноси

Приемаме формулираните от автора приноси на дисертационния труд:

- ✓ Проследени са генезисът и историческото развитие на основните религии и религиозни движения в България през вековете и са изяснени техните взаимоотношения в контекста на изключително сложната и пълна с противоречия и обрати история на българския народ;
- ✓ Изследвана е аргументацията и практическото реализиране на поредицата от опити на държавната власт за асимилиране и християнизиране на мюсюлманския етнически елемент в страната от Освобождението до днес;
- ✓ Направен е анализ на съвременното състояние на основните религии в България и най-вече на демографския баланс между тях в смесените региони на България. Изяснено е

как се формира през 90-те години на XX век и какво реално представлява българският етно-религиозен модел, и е формулирано авторско определение за конструкцията и съдържанието на този модел;

✓ Изяснени са причините и факторите довели до кървавото разпадане на етно-религиозния мирен модел в Босна Херцеговина от края на XX век. На базата на това са очертани реалните заплахи от подобен конфликт в България през XXI век, като са отчетени и степенувани политическите, геополитическите и чисто религиозните фактори, които могат да го предизвикат.

5. **Публикации и участия в научни форуми**

По темата на дисертационния труд са представени 5 публикации (две от тях под печат), което отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Те са от участие в научни конференции и са публикувани в научни сборници и списания.

6. **Критични бележки**

Основна препоръка към докторанта в неговата бъдеща научноизследователска работа е, да продължи да изследва съвременните взаимоотношения между отделните конфесии в страната, посредством разработването на своя авторска методика. Така географски му познания ще получат още по-висока практическа значимост.

7. **Заключение**

Представената дисертация на докторант Кирил Иванов Николов е цялостен труд с оригинални научни приноси. Декларираните цел и задачи са успешно изпълнени. Дисертационният труд, както и публикациите по него, са самостоятелно дело на докторанта, и отговаря на изискванията на нормативните документи.

Даваме своята положителна оценка (**ДА**) и предлагаме на членовете на Уважаемото Научно жури да гласуват с (**ДА**) за присъждането на научната и образователна степен „доктор“ на **Кирил Иванов Николов** в професионално направление 4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата – Миграции и бежански вълни).

01.09.2025 г.
Гр. Велико Търново

Изготвил становището:
/проф. д-р Слави Петров Димитров/